

valgte Medlem (Estrup) henvendte nogle Ord til mig, som jeg gerne vilde have svaret paa, og som jeg derfor ogsaa vil tillade mig nu straks at svare paa, forinden jeg gaar videre. Jeg kan saa meget mere gøre det, som de Ord, der faldt fra det ærede Medlems Side, i Virkeligheden rumme Hovedpunkter i hele denne Behandling.

Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at det, han var enig med mig i, var, at vi skulle forsvare os for derigennem at kunne hævde en forstandig Udenrigspolitik, og en forstandig Udenrigspolitik, fortsatte han, er en Udenrigspolitik, som er bygget paa Landets Neutralitet, Landets lige Behandling af alle fremmede Magter. Jeg skal straks bemærke, at Grunden, hvorfor jeg nu stærkt har fremhævet Nødvendigheden af et Forsvar, er ikke blot den Betragtning, som er gjort gældende af det ærede kongevalgte Medlem, men overhovedet en Betragtning, som er bygget paa en almindelig Opfattelse af, hvad en Neutralitetspolitik fører til herhjemme, og af, hvad der er sket i de senere Aar efter 1900 her i Danmark paa vort udenrigspolitiske Omraade og med Hensyn til vor Stilling overfor andre Magter. Men det har jeg haft Lejlighed til i det andet Ting at komme tilstrækkelig ind paa, saa jeg skal ikke gentage det her. Jeg skal derfor holde mig til den Betragtning, som er gjort gældende fra det ærede kongevalgte Medlems Side, at vi bør overfor Udlandet, hvis vi ville føre en forstandig Neutralitetspolitik, stille os saaledes, at vi ikke gøre os skyldige i, hvad man har kaldt Præferencepolitik, til nogen af Siderne. Og det ærede Medlem paastaar da, at vort Forslag, som det nu foreligger fra Regeringens Side, navnlig uden Københavns Landbefæstning eller med Fordring paa, at Københavns Landbefæstning skal nedlægges i 1922, er et Forslag, som vil medføre en Præference af en enkelt Magt, hvis det kommer til en Krig i Østersøen. Jeg maa bestemt modsige dette. Efter de Erklæringer, som Sagkundskaben har afgivet, er der slet ikke Tale om, at Nedlæggelsen af Københavns Landbefæstning i 1922 i alle de første Aar i hvert Fald kan medføre en saadan Præference, eftersom det fra sagkyndig Side er hævdet, at vi med de Forslag, der ligge for, med de Forbedringer af Søværnet, af Hæren og af Kystforsvaret, de rumme, ville være i Stand til at afværge et pludseligt Overfald. Og dermed er i Virkeligheden Spørgsmaalet om en Præference afgjort. Der er ingen Præference. En Præference

vilde der kun være, hvis vort Forsvar var saaledes ordnet, at en enkelt Magt, blot fordi den var nærmere beliggende end andre Magter, øjeblikkelig kunde sætte sig i Besiddelse af Hovedstaden. Derimod vil den naturligvis falde bort i samme Øjeblik, som der gives os Lejlighed til gennem Hovedstadens Forsvar at udsætte Afgørelsen saa længe, indtil vi frit kunne vælge, til hvilken Side vi ville slutte os. — Men, siger det ærede Medlem, i 1922, altsaa om 12 Aar, indtræder sikkert Præferencen, thi saa er Københavns Befæstning nedlagt, og den Tilstand, der saa vil indtræde, vil medføre en Præference. Maa jeg dertil bemærke, at hvad der sker i 1922, om 12 Aar, det vil virkelig afhænge af den Rigsdag og de Regeringer, der i Mellemtiden komme til at styre Land og Rige. Det er aldeles umuligt at sige, om der til den Tid vil være Fordel ved at have Københavns Befæstning, altsaa den nuværende Befæstning, bevaret længere end til 1922, eller lige det modsatte. Udviklingen paa det militære Omraade er i den Grad hurtig, overraskende og uforudseelig netop nu i Begyndelsen af dette Aarhundrede. Det vil være overordentlig sandsynligt endog saa, at Københavns nuværende Befæstning, bevaret udover 1922, vil være en komplet Umulighed, som hele Verden vil være enig om at ville af med saa hurtig som muligt, og at man vil tage fat paa en helt anden Maade at forsvare os paa. Men hvorfor i al Verden skulle vi saa blive ved at bevare den Fæstning, hvis Nytte paa et senere Tidspunkt vi ikke kunne dømme om, som efter al Sandsynlighed vil være et saa forældet og umuligt Forsvarsmiddel til den Tid, at det snarere vil skade end gavne. Det forekommer mig, at jo friere man er stillet paa dette Omraade, jo bedre er man stillet. Og det Forslag, der her ligger for fra Regeringens Side, stiller os fuldstændig frit med Hensyn til dette Spørgsmaal. Der er slet ingen Tvivl om, at Rigsdagen i 1922 samtidig med, at man foreslaar at nedlægge Københavns Landbefæstning, som man gør efter det her foreliggende Forslag, kan have et Forslag fremme til Forsvar af Danmarks Eksistens, et Kystforsvarsforslag eller et Forslag af en helt anden Karakter, som er langt, langt mere betryggende end denne af alle anerkendt ubrugelige Fæstning.

Jeg kan altsaa aldeles ikke se, at der her er Tale om nogen Præference. Derimod kan jeg ikke nægte, at hvis det Forslag gaar igennem, som det ærede kongevalgte Medlem (Estrup) tog Ordet for,